

Confinhats mas a l'agach !

Per faire d'aquel confinhament un moment un pauc mens pesuc vaqui qualques idèas d'activitats a l'entorn de la natura, en ligam amb ço qu'avètz començat a l'escòla.

Aquela situacion pòt estre l'escasença de vos assabentar de la vida que se manifesta a l'entorn de vosautres, en tota libertat, sens autorisacion en pòcha !

La prima es aqui, e es lo moment lo mai propici per aquò far, alara anèm !

Preparatz vòstres gemèlas, lopa, carneton e aparelh fòto.

Se pòt far :

Lo cap a la fenèstra !

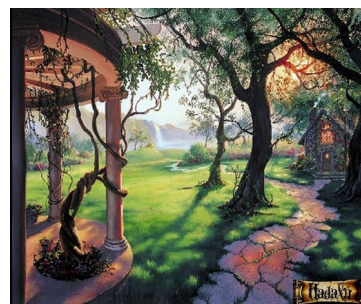

Sul balcon !

www.shutterstock.com • 261985598

Dins lo jardin !

1. Constat de la biodiversitat de vòstre environament proche :

Activitat practica						n°2
<p>La riquesa ecologic de mon refugi LPO Lo tablèu çai-jos permet de notar vòstres informacions dins l'an. Podètz lo copiar per comparar vòstres observacions lo long de l'annada</p>						
Data de l'observacion _/_/___	Plantas noms	Arbres et arbusts noms	Insectès e autres invertébrats noms	Reptils e amfibis noms	Aucèls noms	Mamifèrs noms
Sul bastiment						
Sus l'èrba						
Dins l'òrt						
Dins la clòta						
Dins la sèga						
Sus la paret						

Per avalorar la riquesa ecologic de vòstre refugi LPO, es simple!
 Sufis de comparar lo nombre d'espècias de plantas e d'animals repertoriats amb lo tablèu çai jos :

	Demora d'agençaments d'efectuar sus vòstre refugi (nombre d'espècias)	Podètz encara melhorar la riquesa de vòstre refugi (nombre d'espècias)	Oscà, vòstre refugi es exemplar, cal pas daïssar anar vòstres esfòrçs (nombre d'espècias)
Plantas	10 a 20	20 a 30	30 a 40
Arbres e arbusts	1 a 2	2 a 4	4 a 6
Insectès e autres invertébrats	1 a 5	5 a 15	mai que 15
Reptils e amfibis	1	1 - 2	mai que 2
Aucèls	5	10	mai que 15
Mamifèrs	1	1 a 3	mai que 3

2. Per l'observacion dels aucèls :

- Agachatz la video en pèça junta : Valerian de la LPO va vos explicar cossi far. La ficha per marcar los aucèls es en pèça junta tanben.

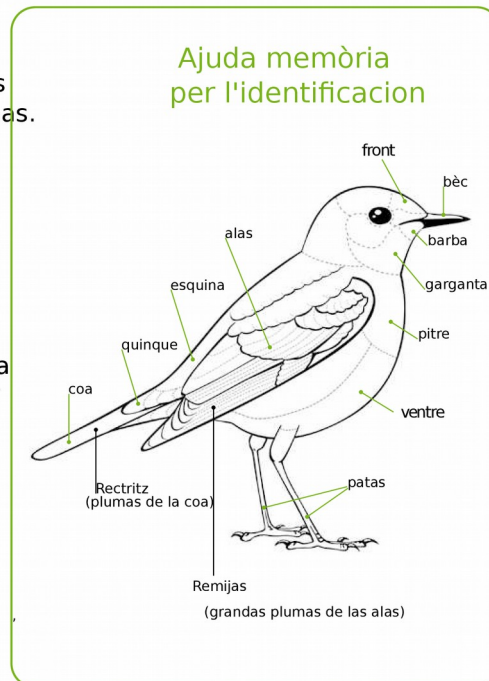
L'observator experimentat pòt identificar un aucèl al primier agach, sovent sonque en vese sa siloeta, al biais qu'a de se desplaçar en volan o alara solament amb son crit e son cant. Per lo novèl, aquò pòt estre plan complicat. Mas, amb un pauc d'atencion e de concentracion, es aisit de reconeisse fòrças espècias comunas. Vaqui los criteris de prendre en compta quand observatz un novèl aucèl:

► AGACHATZ

- Sa talha: Es pas totjorn aisit de la jutjar, mas cal s'es possible comparar l'aucèl novèl a una espècia coma lo passerat o l'agaça.
- Sa forma/sa siloeta: Es qu'es trapèt coma l'estornèl o al contrari prim coma l'agaça?
- Sas alas: es que son arredonidas o al contrari ponchudas ?
- Son bèc: Es qu'es pochut coma lo del insectivor (mesenga), o alara conic coma lo bèc gròs ?
- Sa coa: Es qu'es longa coma la de l'agaça, o alara escavada coma l'ironda rustic ?
- Son comportament: Es qu'escalabra lo tronc d'arbre coma l'escarrasson, o alara es quilhat plan a la vista sus la chimenèa d'un ostal, coma las tortoras ?
- Sa color: De quina color es ?
- Son vòl: Es que vòla d'un punt a un autre, o ondoleja coma los pics ?

► ESCOTATZ

• Son crit o son cant: Es agut, long, cort ?

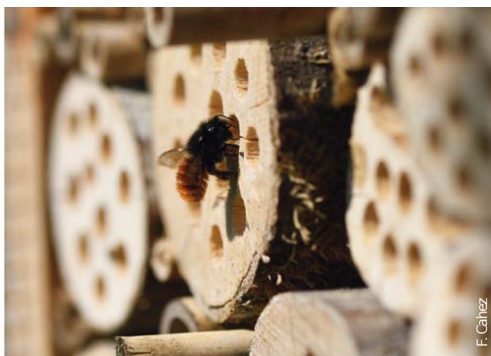

3. Per l'observacion dels insectes :

- Material : lopa, carneton, gredon, aparelh fotò
- Proposicion : una ficha per vos ajudar a metre en plaça un ostal a insectes.

Los insectes

Forças insectes son d'auxiliaris de las culturas força utilas e subretot inofencius per l'òme. Las abelhas salvatges per exemple, que siaguen socialas o solitarias, son de polinisators indispensable per la reproduccion de las plantas e dels arbres frutièrs: es per aquò qu'es necessari de las preservar. Los sientifics penson que lor disparicion serià una menaça vertadièra per la natura e l'òme. Mas las abelhas son pas las solas utilas. Las catarinetas per exemple, son de predators naturals de forças parasits, subretot dels pesolhs. Lor utilitat es pas mai a demostrar, en particular dins l'òrt onde regulan la surpoblacion dels insectès indesirables. Los insectès son donca, coma los aucèls, d'animals utilas.

Activitat practica

n°15

Construccions d'ostals a insectès:
Los aucèls son pas los sols a adoptar de nidadors. De fach, los insectès vendràn tanben aisidament, se lors prepausat d'ostals adaptats. Las espècias que vos prepausam d'atirar aqui son d'espècias auxiliarias de las culturas força utilas

Bòtas de tijas de sambuc viudas

Soca traucada per abelhas solitarias

Ostal per catarinetas

4. Per melhorar vòstre òrt :

- Creacion d'un òrt de la biodiversitat
Un òrt ecologic deu pas esser redusit sonque qu'a la cultura de legums.. Deu esser un luòc a la biodiversitat força diversificat onte se costejaran flors, legums, plantas, aromaticas, insectès, aucèls...

Activitat practica

n°18

Crear un òrt ecologic

Davalada	Ivèrn	Prima	Estiu
<ul style="list-style-type: none"> - Plantar d'arbusts a baiase qualques legums (naps). _ Recuperar las granas de las flors secas per las semenadas segentas. - plantar plantas bulbosa.	<ul style="list-style-type: none"> - protegir las plantas las mai fragil en meten una vela. - amassar los legums d'ivèrn (naps, caulets).	<ul style="list-style-type: none"> - tornar metre l'òrt en plaça. - semenar e plantar las flors d'estiu e los legums - faire de boturas - Palhar la tèrra a l'entorn de las plantacion	<ul style="list-style-type: none"> - asagar las plantacions. - Amassar los legums -culhir los fruches. - Plantar los legums d'ivèrn.

Aprestar la tèrra

Palabessar amb una forca sus 30 cm per airejar e abodrir la tèrra, facilitar lo deserbage. Rastelar la tèrra per aplanar lo sol e eliminar las brancas e los calhaus. Instalar un tonèl o un recuperator d'aiga que vos permetra d'asagar vòstre òrt.

Las semenilhas:

Segon las espècias, podem semenar directament en tèrra o dins de pòt que podon estre pausat sus una fenestra per en seguida esser transplantat dins la tèrra. Agachatz lo tablèu.

Calendrier de las culturas

 Semenilhas directas
  Semenilhas en pòt
  Transplantacion
  Plantacion
  Culhida
  Floriment

Flors	Set	Oct	Nov	Dec	Gen	Feb	Març	Abril	Mai	Junh	Julhet	Agost
Capuchina												
Cosmòs												
Safran.												
Narcís												
Virasoleh.												

Legums	Set	Oct	Nov	Dec	Gen	Feb	Març	Abril	Mai	Junh	Julhet	Agost
Pastanaga												
Cogorla												
Caulet												
Cogombre												
Cotelet												
Patana												
Rafe												
Tomatas												
Ail												
Ceba												
Naps												

Erbas Aromaticas	Set	Oct	Nov	Dec	Gen	Feb	Març	Abril	Mai	Junh	Julhet	Agost
Baselic												
Menta												
Romanin*												
Coriandre												
Frigola*												
Sàlvia*												
Lavanda*												

* Espècias interessantas perque butan lèu

- Sul balcon es possible tanben !

Astúcia : Fau de mon balcon un refugi LPO :

Segon vòstra orientacion, favorisar los vegetals qu'an pas besonh de fòrça lum o alara fòrça resistents al solelh. Podetz instalar pòts e jardinièras. Favorisar las plantas que prenon pas tròp d'espaci. Las plantas aromaticas en jardinièra faràn lo benastre dels insèctes, coma los papalhons e las abelhas butinosas de nectar.

5. E perqué pas observar cossi los verms de tèrra trabalhan !

Activitat Practica

n°20

Fabricar un terrarium per los vèrms de terra

En fabrican un terrarium e en i metre de vèrms de terra, poiretz véser tot lo trabalh que fan los vèrms dins lo sol e lor rotle primordial dins la formacion del compost e de l'umùs

1. Fabricar la boita del terrarium

Material:

- 2 placas cairadas de plastic transparent de 40 cm de costat
- De pega:
  - 3 planquetas espessas de 1.5cm e larga de 2.5cm e de 40cm de longor

2. Emplenar lo terrarium amb mantunas espessor de terra diferentas dispausadas las una sus las autras: una espessor de terra del jardin, una de terranha, una de sable, un altra de terranha

3. Metre qualques vèrms e covrir amb una fina vena de gravièr

4. Metre lo terrarium amagat del solelh jos un teissut fonçat

5. Aprep qualques jorns podetz agachar cossi los vèrms an començat de bolegar la terra. Umifiar regularament lo terrarium. Pendant las semanas seguentas, seguissetz l'evolucion de lor trabalh. Un còp qu'avetz constatat lor incredible eficacitat, desliuratz los.

Pensatz de los tornar metre en libertat aprèp los aver agachats. Prenètz plan suenh d'eles.

6. Per recapitular :

CALENDRIER D'ACTIVITATS DE FAIRE

DAVALADA			IVERN			PRIMA			ESTIU		
											
Setembre	Octòbre	Novembre	Decembre	Genièr	Febrèr	Març	Abril	Mai	Junh	Julhet	Agost
	Faire un molon de fuelhas per la fauna										
	Construcció de grépias										
				Construcció e instalacion de nisadors							
Enlèvar e netejar los nisadors											Enlèvar e netejar los nisadors
						Pausar los ostals a insectès					
	Crompa de granas, graissa, frucha e recolta de granas e de baïas										
	Noirigatge e idratacion dels aucèls										
Observacion e identificacion dels aucèls e de lors compòrtaments											
Observacion de las ironadas e dels faucils											
						Semènar granas de flors pels aucèls					
						Observar los borrons					
						Observar las flors salvatges					
	Plantar los arbusts a baïas										
	Talhar la sèga campestra										
Crear e entretenir lo jardin salvatge e l'òrt de la biodiversitat											
								Palhar las plantacions joves			
Entreten del compòst											
								Umidificar lo compòst			
Sortidas ornitologicas											
				Iniciacion als cants d'aucèls							
Motlatge de traças											
Estudi de pelòtas de rejecion											